

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **I. K.**, zastoupen JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2019, č. j. 4 A 48/2019 - 40,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Ing. Jakuba Backy **se u r č u j e** částkou 8 228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 10. 8. 2019, č. j. KRPA-286332-16/ČJ-2019-000022-SV, byl žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“) zajištěn za účelem správního vyhoštění, a to na dobu 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II.

[2] Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji zamítl shora označeným rozsudkem. Městský soud shledal, že žalovaná se v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádala

s realizovatelností správního vyhoštění žalobce, dostála tudíž požadavkům usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150. Důvodem ke zrušení rozhodnutí žalované není ani to, že při posouzení překážek vycestování vycházela i ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 6. 10. 2017, které bylo vydáno v dřívějším řízení (dále též „stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 6. 10. 2017“). Městský soud předně uvedl, že žalobce ani netvrdil, že by se v poslední době zásadně změnily jeho poměry či situace v zemi původu, zmínil pouze důsledky plynoucí z jeho dluhu. Městský soud dodal, že žalobcovými finančními potížemi a z toho plynoucími důsledky se stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 6. 10. 2017 zabývalo, stejně tak se zabývalo situací v zemi původu s ohledem na žalobcovy individuální poměry. Žalovaná proto nepochybila, pokud zohlednila i stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 6. 10. 2017. Městský soud nepřisvědčil žalobci ani v dalších námitkách a žalobu jako nedůvodnou zamítl. Plné znění rozsudku městského soudu je přístupné na www.nssoud.cz. a soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatel v kasační stížnosti obecně poukázal na čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a čl. 15 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (návrátová směrnice) a dodal, že bylo povinností žalované vypořádat konkrétní okolnosti svědčící o eventuální vážné újmě ohrožující stěžovatele v případě jeho vyhoštění. Podle stěžovatele však žalovaná takto nepostupovala. Žalovaná se měla ještě důkladněji zabývat stěžovatelem tvrzenými obavami z jeho návratu do Uzbekistánu. Další pochybení žalované spatřuje v tom, že vycházela z neaktuálního stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 6. 10. 2017. Z uvedených důvodů měl městský soud rozhodnutí žalované zrušit, to však neučinil. Jsou proto dány důvody ke zrušení nejen rozsudku městského soudu, ale i rozhodnutí žalované. Soudem ustanovený zástupce stěžovatele požádal i o přiznání náhrady nákladů řízení vynaložených v řízení o kasační stížnosti.

IV.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalovaná rozhodnutím ze dne 14. 4. 2017 uložila stěžovateli správní vyhoštění a stanovila dobu, po níž mu nelze umožnit vstup na území členských států EU v délce jednoho roku. Zároveň vyslovila, že se na stěžovatele vztahují důvody znemožňující jeho vycestování dle ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců.

pokračování

[7] Rozhodnutím žalované ze dne 28. 11. 2017 pak bylo vysloveno, že se stěžovateli dle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců stanoví doba k vycestování z území České republiky, a to do 15 dnů ode dne právní moci rozhodnutí, neboť pominuly překážky vycestování. Podkladem pro toto rozhodnutí bylo závazné stanovisko Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 6. 10. 2017 („stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 6. 10. 2017“).

[8] Dne 9. 8. 2019 byl stěžovatel v Praze kontrolován orgány Policie ČR; nepředložil žádný doklad totožnosti. Návazně bylo zjištěno, že se stěžovatel nachází na území ČR nelegálně. Dne 10. 8. 2019 proto bylo stěžovateli oznámeno zahájení řízení o správním vyhoštění.

[9] Rozhodnutím žalované ze dne 10. 8. 2019, č. j. KRPA-286332-16/ČJ-2019-000022-SV, pak byl stěžovatel podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajištěn za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody. Toto rozhodnutí napadl stěžovatel žalobou u městského soudu, který ji zamítl shora rekapitulovaným rozsudkem.

[10] Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti explicitně nezpochybňoval, že byly splněny podmínky pro aplikaci § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Stejně tak nenamítal, že bylo nutno uložit tzv. zvláštní opatření. V kasační stížnosti namítal, že žalovaná se řádně nezabývala stěžovatelem tvrzenými obavami z jeho návratu do Uzbekistánu. Další pochybení žalované spatřuje v tom, že vycházela z neaktuálního stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 6. 10. 2017. Z uvedených důvodů měl městský soud rozhodnutí žalované zrušit, to však neučinil. Jsou proto dány důvody ke zrušení nejen rozsudku městského soudu, ale i rozhodnutí žalované.

[12] Vázán dispoziční zásadou (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60) zaměřil Nejvyšší správní soud pozornost na stěžovatelem uplatněné kasační námítky a neshledal je důvodnými.

[13] Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že žalovaná se v napadeném rozhodnutí vypořádala s realizovatelností správního vyhoštění stěžovatele, resp. se zabývala potenciálními překážkami jeho vycestování do země původu. Ačkoliv si zcela jistě lze představit ještě podrobnější odůvodnění, způsob zvolený žalovanou v daném konkrétním případě nevyvolává nutnost zrušení jejího rozhodnutí. Úkolem žalované bylo v napadeném rozhodnutí srozumitelně vysvětlit, proč má stěžovatelovo správní vyhoštění za alespoň potenciálně možné. K tomu viz usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, podle něhož: „*Správní orgán má povinnost*

zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné.“ Žalovaná postupovala v souladu s uvedeným požadavkem a odůvodnila, z jakých důvodů shledává vycestování stěžovatele možným (viz zejména str. 8 rozhodnutí). Žalovaná zejména akcentovala tvrzení samotného stěžovatele (viz protokol ze dne 10. 8. 2019), který pouze obecně poukazoval na existenci dluhu v domovské zemi a výslovně dodal, že u něj (s výjimkou dluhu) neexistuje žádná překážka vycestování, může se kdykoliv vrátit domů a Uzbekistán je pro něj bezpečnou zemí. Žalovaná dále akcentovala závěry stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 6. 10. 2017 (vydaného pro potřeby dřívějšího správního vyhoštění), podle něhož je vycestování stěžovatele možné.

[14] Nutno dodat, že není povinností žalovaného si v řízení o zajištění za účelem správního vyhoštění vždy vyžádat (nové) stanovisko Ministerstva vnitra. Jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 13. 5. 2016, č. j. 5 Azs 5/2016 - 51, „*při rozhodování o zajištění cizince je správní orgán povinen možné překážky realizace vyhoštění (vycestování) ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců vypořádat toliko předběžně. Nelze očekávat, že toto posouzení bude kvalitativně zcela srovnatelné s hodnocením, jež provádí Ministerstvo vnitra v závazném stanovisku, které vydává podle § 120a téhož zákona pro účely samotného řízení o správním vyhoštění (srov. též rozsudky ze dne 10. 5. 2017, č. j. 2 Azs 43/2017-24, či ze dne 31. 7. 2018, č. j. 3 Azs 182/2017-23).*“ V rozsudku ze dne 16. 10. 2019, č. j. 8 Azs 55/2019 - 34, pak soud na uvedenou judikaturu navázal a dodal, že závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 7 As 79/2010 nelze vykládat tak, že při jakýchkoliv (byť sebemenších) pochybnostech o možných překážkách vycestování cizince je „*správní orgán vždy povinen vyžádat si před vydáním rozhodnutí o zajištění cizince závazné stanovisko Ministerstva vnitra o realizovatelnosti správního vyhoštění. Taková povinnost je dána pouze tehdy, je-li před vydáním rozhodnutí o zajištění správnímu orgánu zřejmé, že by v dané věci důvody znemožňující vycestování mohly být dány. Z toho lze seznat, jak již ostatně dříve zdejší soud vyslovil v rozsudku sp. zn. 5 Azs 5/2016-51, že správní orgán je oprávněn si sám provést předběžné posouzení takových překážek, a dojde-li k závěru, že s určitou mírou pravděpodobnosti určité překážky vycestování mohou existovat, teprve tehdy je povinen vyžádat si závazné stanovisko ministerstva ještě před vydáním rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění. V nyní projednávané věci stěžovatel sám uvedl pouze to, že má v Turecku „politický problém“. (...) Vyjádření stěžovatele o politických problémech v zemi původu tedy bylo natolik neurčité a obecné, že nebylo namístě pouze na jeho základě dospět k závěru o nerealizovatelnosti jeho správního vyhoštění. Vzhledem k výše uvedenému a ke kontextu celé výpovědi stěžovatele a v ní uvedeným skutečnostem tak nelze konstatovat, že by žalovaný pochybil, pokud si sám učinil předběžný závěr o možných překážkách vycestování na straně stěžovatele, a rozhodl o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění dříve, než absenci takových překážek stvrdilo Ministerstvo vnitra v závazném stanovisku.*“

[15] Výše uvedené dopadá i na nyní posuzovanou věc. Stěžovatel uplatnil pouze obecná tvrzení o existenci dluhu a z toho plynoucích důsledků pro jeho osobu, kterými se žalovaná dostatečně zabývala, přičemž zohlednila i závěry dřív vydaného stanoviska

pokračování

Ministerstva vnitra. Toto stanovisko se přitom zabývalo i stěžovatelem tvrzenými potížemi, resp. situací v zemi původu s ohledem na stěžovatelovy individuální poměry. Mj. uvedlo, že předmětné dluhy nelze považovat za důvod nemožnosti vycestování. Toliko nad rámec výše uvedeného soud dodává, že dva dny po vydání rozhodnutí o zajištění bylo vydáno další závazné stanovisko, které rovněž shledalo, že je možné, aby stěžovatel vycestoval do vlasti.

[16] Z výše uvedených důvodů lze tedy ve shodě s městským soudem uzavřít, že žalovaná respektovala požadavky na posouzení překážek vycestování v řízení o zajištění, které specifikovalo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, jakož i navazující judikatura Nejvyššího správního soudu, resp. požadavky vyplývající z čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a z čl. 15 odst. 1 tzv. návratové směrnice (na kterou stěžovatel pouze obecně poukazoval). Nejvyšší správní soud neshledal v rozhodnutích žalované a městského soudu ani žádné další vady, pro které by bylo nutno jejich rozhodnutí zrušit. Jejich závěry mají oporu v právní úpravě a správním spisu. Zdejší soud se s jejich hodnocením ztotožnil a plně jej přebírá.

V.

[17] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[19] Stěžovateli byl městským soudem ustanoven zástupce - JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát. Podle § 35 odst. 10, věty poslední, s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským (městským) soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Podle věty první téhož ustanovení zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovenému zástupci náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 4, a § 11 písm. c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. porada s klientem přesahující jednu hodinu (zástupce doložil právní konzultaci se stěžovatelem konanou dne 17. 10. 2019), a písemné podání soudu (kasační stížnost), v celkové výši 6 200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu (podpůrně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018 - 32). Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, na náhradu na dani z přidané hodnoty mu proto přísluší částka 1 428 Kč. Náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem 8 228 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu